

NARODNI LIST

Nezavisni dnevnik

Godina I. Br. 4.

Šibenik, dne 10. IV. 1928.

Pojedini broj D 1.—

Buran tok konferencije privrednika u Zagrebu.

Oštra kritika vladine privredne politike. — Predlozi za sanaciju. Govor min. fin. g. Dr. Markovića o zajmu, stabilizaciji Dinara i investicijama. — Izjave ministra g. Dr. Korošca. — Držanje i komentari privrednika.

ZAGREB, 9. Za konferenciju privrednika vladao je u Zagrebu naročito veliki interes. Ministri su stigli tokom noći od nedjelje na ponедjeljak. Prvi stigao je g. Dr. Korošec iz Ljubljane i odsjeo je u nadbiskupskom dvoru. Iz Beograda u 4:30 sata prispjeli su ministri gg. Dr. Spaho, gen. Milosavljević, Dr. Miović, Dr. Stanković, Dr. Marković, Drž. podsekretar Dr. Letica, gen. dir. carina Šmit i nekoliko načelnika raznih resora. Ministri su se zadržali u svojim vagonima do jutra. U osam sati došao je na kolodvo veliki župan g. Dr. Stopar sa predstnikom Trg. Komore, pa su pošli u banske dvore na zajutak. Večernjim i jutarnjim vlakovima stigli su predstavnici trg. komora iz Liubljane, Osijeka i Splita, te razni predstavnici iz privrednih udruženja Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, a među njima gradonačelnik Splita g. Dr. Tartaglia, predstavnici općine i trg. udruženja Šibenika i ostali privaci naše privrede.

Konferencija je počela u devet s. u prostorijama Trgovačke Komore, koja je bila dupkom puna. Konferenciju otvorio je predsjednik komore veleindustrijalac g. Vladimir Arko.

Uz gradonačelnika arhitekta g. Heinza sjedio je splitski gradonačelnik g. Dr. Tartaglia, zagr. Vel. Župan g. Dr. Stopar, vel. župan Dr. Kučić, te predstavnici industrije, trgovine i obrta.

G. VI. Arko otvarajući konferenciju pozdravlja Vladalački Dom i upućuje pozdravni telegram Nj. Vel. Kralju. Zahvaljuje ministrima što su došli, pa se nada, da će ćuti i upoznati stanje naše privrede.

Nakon toga je g. Arko održao referat o zajmu, z. koji vlada veliki interes, pa traži da g. ministar, kad je u našoj sredini, dade sve informacije o pitanju toga zajma. Govori o privrednoj situaciji i ističe da rentabilitet i produktivnost glavnih naših privrednih grana biva iz godine u godinu sve manja. U takovo bi situaciji valutni eksperimenat značio samoubijstvo. Zato tražimo da mjerodavni faktori izdaju sa potpuno jasnim planom pred javnost i traži saradnju predstavnika naše privrede. Poznato je, veli g. Arko, da se je vlada obvezala zajmodavcima podnijeti program javnih radnja. Nas najviše interesuje, kako će vlada postupati pri ustanovljavanju ovog programa i kako će se donijeti končna odluka o podjeli novca. Gg. ministri ćuti će teške optužbe privrednih krugova protiv režima i sistema upravnih organa. Pri uvođenju novog zajma, treba paziti da se izvode samo one javne radnje, koje služe općim gospodarskim interesima države. Naročito treba voditi računa o našem Jadranu i njegovim lukama, o podizanju trgovske flote i gradnji brodogradilišta. Vlada treba da učini sve,

što je moguće da privredi osigura egzistencu, a državi gospodarski razvitak.

U ime g.ada Zagreba ustaje načelnik g. Heinzel i traži izlučenje Zagreba iz oblasti, te mu čitava konferencija oduševljeno aplaudira. Ministri se smješkaju i odobravaju kimajući glavom. Dalje u svom govoru g. Heinzel iznosi da su oblasni tereti preveliki i ne mogu se snašati.

G. Dr. Teodor Bošnjak, bivši podban, referira o potrebi zavodenja reda u našoj javnoj upravi. Ne smije se dešavati, da se promjenom režima mijenja cijeli upravni aparat. Činovništvo treba dobro platiti, jer danas dobiva jedva 40 % svoje ranije plate, a 15 %, svoje stanarine.

G. S. D. Aleksander, veleindustrijalac govori o stanju naše industrije. Veli da treba olakšati industrijskim ulaz stranog kapitala i omogućiti dobivanje kredita. Potrebna je dekoncentracija naše uprave. Traži bezcarinski uvoz strojeva i njihovih djelova, kompletnih instalacija za podizanje tvornica, sirovina, polusirovina, kemikalija i pomoćnih sredstava. Kritikuje dosadanji postupak pri sklapanju trgovskih ugovora i veli da za tarifski odbor bira svaka beogradска komora (industr., trg. i zanatlijska) po tri predstavnika a prečanske zajedničke komore samo po jednoga. Traži paritet. Iz-

naša primjere za naopaki rad u pojedinim našim ministarstvima. Tako je nedavno **iz njemačke naručeno 32000 impregniranih stupova za telefone**, a zna se, da je glavni artikl našeg izvoza drvo i upravo je škandal da to naboljamo u Njemačkoj, a toga imademo kod kuće na milijone i još ih izvozimo. (Ministri se smješkaju i odobravaju). **Dosada smo dobivali samo obećanja, pa ćemo valjda sada preći na djela.** Samdem. Dr. Juriša, gr. zast. upada: „a gdje su garancije, tko će ih dati“?

Nakon toga **Dr. Vrbanić** pravni referent Prv. Hrv. Št. dionice podnosi referat o pravnoj sigurnosti u našoj državi. Kritikuje, što postoji pet pravnih područja, pa za legalizaciju isprava ili kod izvrivanja sudskih presuda teče postupak kao sa inostranstvom. **Traži unifikaciju zakonodavštva.** Sudovi su preopterećeni poslom. Procesi traju godine, jer je premalo osoblja. **Treba osigurati neovisnost i materijalno obezbjeđenje sudaca. Oštro se obara na stečajni zakon i to što se je povukla prinudna nagodba,** pa vjernici silno stradaju. Stečaj nije tu, da i novina prezaduženog bude izvorom obogaćenja pojedinaca, nego da služi za pokriće djelomičnih tražbina.

Preds. Sav. Trgovaca g. **Grinvald** govori o nevoljama naše trgovine, koja je sputana centralizmom. Kod nas se počinje gubiti vjera u trgovачke ugovore. **Oštrot kritikuje porez na poslovni promet.** Čitava privreda traži da se taj porez dokine.

G. Ramunščak govori o obrtu i traži dekoncentraciju uprave i davanje većih kompetencija našim vlastima u pitanju manjih poslova.

G. Dr. Gospodnetić traži da se uredi pitanje finansiranja samouprava.

G. Dr. Švrljuga, potpr. Hipot. i Eskompt. Banke govori o šumskoj produkciji:

Dr. Franges govori o poljoprivredi.

G. Milivoj Crnadak, predsj. Prv. Hrv. Št. dionice, govori o novčarstvu i traži dekoncentraciju uprave u području bankarstva, kojemu smeta kruta centralizacija. **Treba da se dokinu pretjerane stope pravilnika o devizama.** Pri ovom ima takovih ograničenja, kao u nijednoj drugoj državi. Veliki porezi, skupe intervencije krive su da se ne može sniziti kamatnjak.

G. inž. Saj govori o građevinarstvu i ističe da u slučaju spora sa

državom, redovito strada preduzimač. Ministarstvo treba da izmjeni uslove o licitacijama i da vežu državu na držanje obaveza. **Pogovara se da bi ova konferencija privrednika imala biti za izvjesne političke ciljeve.** Stoga iz ove konferencije neka nitko ne izbija politički kapital. Ovo je konferencija stručnjača, jer kao stručnjaci ovdje govorimo o našim tegobama, a koga li tko da iz ovog izbije politički kapital i uspjeh, to će se najluče osvetiti baš tome samome.

G. Špiro Benčić, govori o našem pomorstvu i kritikuje dosadanju politiku vlade prema našoj trgovini, mornarici, koja je zapostavljena. Drugim državama je more najdražocjenije, a kod nas se postupa kao da ne vrijedi ništa.

G. Dr. Karmanski govori o saobraćaju, **Dr. Cuvaj** o pošti i telegrafu, a g. **Marko Bauer** o socijalnoj politici.

U ime splitske trg. komore govori g. **Bošković**, osječke g. **Zajc**.

Nakon toga je konferencija zaključena, pa su ministri posli na objed u banske dvore kod vel. župana, a Dr. Korošec nadbiskupu Dr. Baueru.

Poslije podne u pet manje četvrti, nastavljena je konferencija u zgradama Burze.

Govorio je g. **Arko**, a pogodom njegova govora dolazi do burnih upadica. Kad govorio da je Komora izradio memorandum, kako da se pomogne našoj privredi, čuju se glasovi:

„Trebamo reviziju ustava, a ne pripovjedke“.

Traži da hrvatski privrednici budu u što većem broju zastupani kod Narodne i drž. Hipot. Banke, Pošt. Št. dionice, Monopola, Držav. Savjeta i Gl. Kontrole. Privredne krugove da uznenimaju činjenice, što će posvećuje malo pažnje prečanskim krajevima.

U dvorac dolazi do silne graje. Vika, buka. Gotovo svi ustaju sa svojih stolica. Atmosfera je veoma napeta, čini se da će doći do tučnave. G. Arko čita dalje govor i udara predsjedničkim čekićem o stol. Traži od ministara da stvore zdravu bazu gospodarskom razvitku. G. Arko svršava svoj govor uz veliku buku, negodovanje i proteste.

Uz povike i nairazličitije poklike traži se od g. Arka neka kaže u čije ime govor. Galerije također sudjeluju u buci. Ministri sjedu flegmatično, ta se na ništa ne obaziru. Neki viču: Napolje s njim, ne treba ga ovdje!

G. Arko. — Jeli ovo privredna ili politička konferencija? — Buka i silna graja.

— Vi ste ju političkom napravili. Dosta smo deset god. trpjeli.

G. Arko nešto govori ali se ne čuje uslijed silne buke. **G. Arko** moli ministra financija g. Dr. Markovića da uzme riječ. Nastaje malo zatisci, pa **Dr. Marković** uz vrlo slab pljesak, uz koji se čuje i psikanje pozdravlja prisutne. Veli da je vlada prožeta željom da obrati naročitu pažnju na rješavanju privrednih problema. Čuju se glasovi:

— Imali smo prilike da vidimo.

— Znista ste sjajno riješili.

Veli, da se raduje, što čuje direktno misli predstavnika privrede hrvatskoga dijela našega naroda, da se upozna s problemima cijelokupne naše privredne situacije.

Povici: — A gdje ste bili ovih deset godina?

— Vi ste krivi da je danas tako.

Dr. Marković u svom govoru priznaje, da se je pošlo predaleko u statiziranju privrednih odnosa. Danas je nesumnjivo potrebno, da se narod privredno osloboди birokratizma.

Glasovi: — Zar ste sad došli do toga?

— Sada, kada nas trebate!

G. Dr. Marković, danas je apsolutno potrebno, da se ostvare uslovi za potrebiti razvitak privrede našeg naroda, a to je da se privatna inicijativa prvenstveno osloboди u svojem razvoju.

Nastaje velika galama i buka.

Dr. Marković moli, da ga se mirno sasluša.

Povici: — Sada dolazite k nama.

— Sada trebate, da nas Hrvate žedne preko vode prevadate.

Protesti, vika i buka nekoliko časa.

Dalje govori **Dr. Marković** da se je poslije rata imalo riješiti velike probleme financijske i socijalne obnove zemlje. Taj zadatak nas je stajao velikih žrtava.

Glas: — Dakako, nas prečana.

— Smijeh.

Dalje g. Marković govori o našem budžetu, kojega su teretile penzije, invalida, lični rashodi za činovnike i investicije.

Glas: — A tajne fondove ste zaboravili.

Žestoki smijeh. Graja.

Dalje govori **Dr. Marković** kako je smanjen buđet, smanjio se i broj činovništva.

Povici. — Smanjujete naše sudeove i otpuštate Hrvate. To je vaša politika.

Dr. Marković nastavlja o reorganizaciji administracije, prelazi na pitanje investicionih kredita. Vlada je povela akciju da se sanira naše finansijsko stanje. Zatim je zaključila zajam za investicije i javne radove.

— Zato trebate Hrvate, a kod dijeljenja, mislit ćete samo na svoj dijel. —

Rezultat napora vlade u ovom pravcu, jest sklapanje preliminarnih konvencija o zajmu.

Povici. — U čije ste ime to sklapali? Tko vam je dao dozvolu? To je sve bez Hrvata. —

Dr. Marković ističe, da će zajam biti sklopljen za pedeset milijona šterlinga od kojih prva rata bi bila od dvanaest milijona odmah isplaćena

Glasovi. — Ako Hrvati na to pristanu. —

Dr. Marković govori o kursu emisije između vlade i bankara. Ugovor o prvoj emisiji, kao i do sada, ima se sporazumno izvršiti.

Na to nastaje strohoviti lom i buka.

Većina više protiv ovih izjava i ministar ne može doći do riječi. Osobito se uzrujava veleindustr. g. Prpić.

Pošto su pali povici — napolje s njim — g. Prpić izlazi.

Dr. Marković čeka nekoliko časa dok se buka smiri.

Prisutni ustaju na stolice i stolove i viču. Ne razabire uopće, što tko ovori.

G. Arko lupa čekićem i nešto više. Konačno postaje situacija nešto mirnija pa Dr. Marković nastavlja svoj govor stabilizaciji Dinara.

Povjerenje Dinaru je osigano u zemlji i vani kao posljedica zakona o stabilizaciji, nastaje jačina fundiranja novčanog opticaja. Nas zakon o stabilizaciji osnivat će se po istom principu, kao i kod drugih država, koje su provele stabilizaciju i to:

1. Izvršiti na najvišoj točci kursa na jedinicu u određenom omjeru prema zlatu.

2. Ostavljanje novčanih papirnih jedinica kao zakonito sredstvo plaćanja.

3. Regulisanje naših odnosa na strani. Tu dolazi valorizacija zlata i srebra. Fundirat će se najmanje 40 %.

Dalje govori Dr. Marković, kako će se upotrebiti naš zajam i veli da će kod toga izvoditi upotreba na osnovu naših finansijskih i ekonomskih interesa. — Među prve radove spadaju potrebe našeg željeza saobraćaja.

Nastajc opet buka.

— To su sve obećanja. —
— Bez Hrvata u vladi ne ćete izvršavati. —
— Što ste do sada učinili u Hrvatskoj? —

U nastavku, Dr. Marković govori o uvažavanju postojećih, izgradnji novih, te dvostrukih prnega pre a potrebi privrede.

Buka i silna vika.

— Gdje ćete ih napraviti? Zašto ne kažete, gdje ćete ih napraviti?

Dr. Marković, da će se iz investicionog zajma provesti melioracije zemlje, regulacije rijeka, snabdjevanje krajeva vodom, gdje vode nemaju. Usavršavat će se pošt.-telegr. saobraćaj. Naglašuje potrebu suradnje svih faktora, a pogotovo privrednih krugova.

Od srca pozdravlja privrednike i tim svršava svoj govor.

Nekoje aplaudiraju, ali nakon toga provalila je buka, vika i graja nevjerojatnom snagom.

Ministri ustaju sa sjedala i odlaze.

Buka postaje sve jača i čini se da će doći do tučnjeve.

Inž. Šurina ustaje na podij i jakin glasom protestira protiv ovakvog postupka. Predlaže rezoluciju u kojoj se veli, da su legitimni predstavnici političkih krugova 85 narodnih poslanika, koji su potrebe ovih krajeva iznosili pred parlament, koji je jedini kompetentan, ali nitko nije to htio slušati. Nemaju povjerenja da će se ovaj zajam pravedno utrošiti. Traži da ministar finančija bude član S. D. koalicije.

Time je ova konferencija bila završena.

Nakon konferencije, na unut novinara, min. unutr. djela Dr. Korošec rekao je, da je vlada dobila sve predloge hrvatskih privrednika i da će o njima voditi najveću brigu. Moram naročito podvući, veli Dr. Korošec, da će svi ti predlozi biti predmetom pomnih proučavanja.

Nakon toga odvezli su se ministri u banske dvore, a u 7:50 na večer otputovali su specijalnim vozom u Beograd.

Dok jedni privrednici, kako se moglo iz razgovora s njima doznati, odobravaju saziv ove konferencije, o kojoj se nadaju dobrom rezultatu, dotle drugi oštrot kritikuju i vele, da će praviti pitanje od položaja g. Arka u Trgovačkoj komori.

Privrednici, koji odobravaju saziv ove konferencije, vele da će bolje vladu angažovati da od zaima što moguće više utroši za ove krajeve, nego da opet budu zbog političkih razloga zapostavljeni.

Što se tiče samih ministara, od njih se nije moglo išta doznati, da li su zadovoljni sa rezultatom ove konferencije, već su se samo smješkali i govorili da će se to vidjeti tokom vremena.

Povratak g. Marinkovića u Beograd.

BEOGRAD, 9. U subotu ima da stigne ovamo min. vanjskih poslova g. Dr. V. Marinković. Njegov dolazak imat će veliki uticaj na buduću političku kombinaciju, za koju se spominje kao budući ministar predsjednik, zajedno sa g. M. Trifkovićem. Jednako se podržaje verzija o jednom generalu, koji bi u tom slučaju bio penzionisan.

Smrt Dr. Ede Lukinića.

ZAGREB, 9. Danas je ovdje umro nenadano udaren od kapi Dr. Edo Lukinić, nar. posl. i bivši ministar Pravde. On je bio na putu za Karlovac, pa mu je na stanicu pozlilo. Odveden je u dubokoj nesvijesti na kliniku, ali je malo zatim preminuo. Pokojnik rođao se je u Karlovcu 1870. g. U hrvatskom saboru bio je podpredsjednik, a ujedno i delegat na Saboru u Pešti. Bio je član ondašnje hrvatsko-srpske koalicije. U Protićevom kabinetu bio je ministar Pošta, a u Pašićevom 1925. min. Pravde. U god. 1922. bio je predsjedn. Nar. Skupštine. Bio je politički drug i prijatelj g. Sv. Pribićevića. Pokoj mu vječni!

General Vrangel na umoru.

BRUXELLES, 9. General Vrangel teško je obolio, i liječnici dvoje, da će ostati na životu.

Krštenje putničkog aviona »Zagreb«.

ZAGREB, 9. Jučer je na svečan način kršten naš putnički avion „Zagreb“ po nadb. presvj. Dru. Baueru. Kumovala je gđa Berta Heinzel, koja je po običaju razbila jednu flašu šampanje. Svečanosti je prisustvovalo preko sedam tisuća osoba.

Dolazak naših podmornica.

TIVAT, 9. Danas su stigle ovamo iz Engleske naše dvije podmornice „Hrabri“ i „Nebojša“ u pratnji broda natce „Hvar“. Priređen

im je bio svečan doček. Pri dolasku izrekao je vice-admiral g. Prica krasan i zanosan govor. Za vrijeme dočeka kružilo je zrakom 11 aeroplana.

Željeznička katastrofa.

MONTREAL, 9. Na pruzi Montreal-Auebec na otvorenoj pruzi sukobila su se dva putnička vlaka, od kojih se je jedan survao u rijeku Sv. Frane. Imo mnoštvo mrtvih i ranjenih.

Let noću francuskih avijatičara u Africi.

PARIS, 9. Francuski avijatičari Cornill i Fudandot poduzeli su noćni let preko cijele Afrike do Tombuetna i natrag. Za orijentaciju služili su se bežičnim znakovima pojedinih radio stanica i sretno su se vratili u Villa Conblay.

Rudži Bej se vraća u Tursku.

TRST, 9. Ministar spoljnih poslova Teftik Rudži bej otpotovao je preko Trsta za Tursku. Pozdravile su ga italijanske vojne i civilne vlasti.

Smrt g. Zahradke, direktora pošta u Splitu.

SPLIT, 10. Direktor pošta u Splitu g. Zahradka jutros je naden u svome stanu mrtav,

Njegova punica, kad ga je jutros u $4\frac{1}{2}$ sata htjela posjetiti, sjetila je iz sobe jaki zadah plina. Pozvala je poslužnika, da otvari vrata, ali su ova bila iznutra zaključana. Pozvan je bio redar, te, kad su vrata bila silom otvorena, osjetila se je jaka navala plina. Direktor je naden u agoniji te je uskoro preminuo, bez da je došao više k svijesti.

Pošast kozica u Meksiku.

MEXICO, 9. U državi Jalisco izbila je u velikim razmjerima epidemija kozica, od čega je umrlo 650 ljudi.

ŠPORT.

Jugoslavija: Turska 2: 1

ZAGREB, 9. Rezultat utakmice Turske protiv Jugosl. reprezentacije završio je sa 2: 1 u korist jugoslavije.

Igra obostrana slaba. Golove da-

li Babić i Tiler, a za Tursku Kemal. Turci su igrali dobro i temperamentno i na prodore, ali naši su bili premoćniji. Sudac g. Ivanović vrlo dobar. Gledalaca osam tisuća.

Hašk u Münchenu.

MÜNCHEN, 9. Rezultat Hašk — Wascher 2: 1 u korist Njemaca. Hašk u prvom poluvremenu u navali zatajio, dok je u drugom bio

premoćniji. Hašk je učinio najbolji dojam.

Semering protiv Admire.

2 : 1 u korist Admire.

BEČ, 9. Za vrijeme utakmice publike je prodrla na igralište i razbila prozore kabina, a igrač Admire Schall linčovan je i teško ranjen, jer se utakmica sruvo igrala. Policija je u čitav sat jedva uspostavila red.

Veliki zbor S. D. K. u Splitu

Govori gg. Pribićevića i Radića.

15.000 učesnika.

SPLIT, 9.

Još u nedjelju u oči zbara stizali su učesnici sa svih strana, od Kotora i Dubrovnika pa do Sušaka i cijele sjev. Dalmacije. Več na večer se osjećalo veliko raspoloženje za sutrašnji zbor.

U ponedjeljak u jutro rano počela je dolaziti najbliža okolica Splita. Tačno u 5 sati 30 časa uputila se sa narodnog trga prva povorka sa zastavom i poslije ove nadolaziće su redom druge. U 7 sati ušao je u luku prvi izletnički parobrod „Lav“ sa učesnicima iz Metkovića (oko 400) sa muzikom i zastavama srpskim i hrvatskim, za njim „Brač“ iz Trogira okićen sav hrvatskim zastavama, sklizi mirno prama obali dok muzika svira „Rado ide Srbin u vojnike!“, i tako redom „Juraj Šubić“ sa izletnicima iz Omiša, pa „Marija“, „Knez“ i „Plav“ iz Kaštela. Osam drugih linijskih parobroda stižu redom sa velikim brojem izletnika. Već postoji nemoguće da da čovjek sve to pregleda i da se na svakom mjestu nađe, jer se gubi u ogromnoj masi svijeta kao kaprose u moru.

U tom momentu ukazuje se na pučini parobrod „Jason“, malo nagnut na desnu stranu ustremio se pravo ko obali i dok zastave na njemu ponosno vibore opali prvi hitac iz topa. Šibenčani prolomi se kroz masu. Jedan hitac, drugi, treći i već je izlazio na obalu cio Split, kao rijeka kad plovi. Posljednja su stigla 3 parobroda iz Brača sa 600 ljudi, prestavnika H. S. S., S. D. S. i zemljoradnika (g. Andelinovića grupe).

U 8.30 kad su svi učesnici bili okupljeni na kolodvoru, muzike, tamburaški zborovi, zastave, konjanjanci i automobili, dolazi zagrebački posebni voz. Gg. Radić i Pribićević izlaze iz voza podruku sa cvijećem u krilu, u pratnji 64 narodnih poslanika S. D. K. kroz ogromnu masu svijeta, koja neprestano i oduševljeno kliče narodnim vodama, dolaze do svog auta gdje

ih g. Giunio pozdravlja kratkim govorom u ime hrvatskog i Jugoslavenskog Splita i želi im dobrodošlicu sa uvjerenjem da će sa današnjeg zbara, sa ovih žala plavoga Jadrana, njihova riječ za ravнопravnost red i pravice sa današnjim zborom odjeknuti kroz cijelu sjev. Dalmaciju, koja se listom svrstava pod njihove barjake. U masi nastaje dugotrajno odobravanje i klicanje a njihov se auto uputi prama „Bellevue“, dok se masa u više povorki sa muzikama, koje neprekidno sviraju, uputi prama pazaru na Stockovoj ogradi gdje je sve spremjeno za održanje zbara. Sakupila se ogromna masa naroda koja je nadmašila 15.000

U 10.15 pojavi se gg. Pribićević i Radić. Nastaje urnebesno klicanje vodama S. D. K. Muzike sviraju, barjaktari viju svoje barjake. G. Paško Kaliterna, usred jednog neizmjernog oduševljenja, otvara zbor. On u svom govoru pozdravlja sve prisutne Srbe, Hrvate i Slovence a naročito zahvaljuje braći seljacima, koji su se u ovim teškim prilikama iz najudaljenijih krajeva potrudili da pješke i namočeni kišom, dođu na zbor. Pozdravlja gg. narodne i oblasne poslanike te g. Stjepana Radića vodu hrvatskog seljačkog naroda druga g. Svetozara Pribićevića vodu srpskog seljačkog našeg naroda u našim krajevima. Poslije ovog pozdrav a g. Kaliterna predlaže za predsjednika zbara g. Niku Bartulovića što zbor oduševljeno prima.

G. Bartulović se zahvaljuje pojerenu da može biti predsjednikom ovako veličanstvenog zbara, koji predstavlja sve ono što je najbolje kod Srba Hrvata i Slovenaca i sve ono što pošteno misli i osjeća za naš seljački narod, zbor koga još nazivlje najboljim dokazom za očuvanje Države pred lice cijelog svijeta.

Uzima riječ g. Dr. Ivan Šlegel, koji je kao slovenac izabran u gorskog kotaru pok. Ivana Supila, pozdravlja zbor u ime tih krajeva i govori o važnosti Dalmacije, Srema

i ostalih krajeva o prošlosti, današnjoj i budućoj ulozi, koju će imati Jugoslavija čiji narod nazivlje vječnim kao što je vječna i poljoprivreda kojom se on bavi.

Govor g. Svet. Pribićevića.

Gosp. Pribićević odmah zalazi in medias res, pa kaže dok mi držimo ovaj zbor, 6 ministara učeštuje na zboru privrednika u Zagrebu. Dok se nisu složila Hrvatsko Seljačka i Samostalna Demokratska stranka ministri nisu dolazili u Zagreb. Oni danas dolaze jer im se drma položaj i kad nikoga drugog ne mogu naći u ovim krajevima, traže odobrenje od tog zbora za zajam. Posljedni 5 mjeseci mi smo se S. D. u Narodnoj Skupštini borili i kad smo u času da izvojujemo pobjedu za prava i ravnopravnost naših krajeva, taj zbor poljoprivrednika udara nam u leđa služeći radikalima. Eto, vidite, da cincara imaju i kod nas. (Radić i naši su krivonosi!) a ne samo u Beogradu. Tako se proti S. D. pokušala stvoriti nova stranka ali su se moralni odmah ustegnuti, i ako su čak i neka imena proglašili (glasovi: Dolje Sumarić!) i danas stoji S. D. u koju će se sliti sve naše stranke i strančice, kao što se rijeke slijevaju u more. S. D. nije stvorena da uđe u Vladu nego da izvojuje pravdu za ovaj narod i da u ime naroda sama preuzme Vladu, i da u sadašnjosti kao i u budućnosti ostane kao jedna cjelina. S. D. je isto što i prvi pokret za ujedinjenje naroda, kada je Radić govorio da su Srbi, Hrvati koji nazivlju srpskim imenom, a Hrvati Srbi koji se bratskim imenom nazivaju. Naša je koalicija jedinstvena, a radikali ne mogu održati zajednički zbor sa klerikalcima ili Demokratima.

Zatim g. Pribićević govori o intrigama, koje se podmeću S. D. i kaže: Da smo mi učinili jednu interpelaciju, kao što je učinio jedan mladi poslanik, i da smo u toj interpelaciji naveli da naše vlasti spremaju ubijstva, koja se ne mogu otkriti, nama bi rekli da radimo protiv Države, ali kad njihovi to govore onda čute. I ako je teško boriti se u ovakvim intrigama, ipak to ne znači ništa kod ovolikog naroda, koji stoji uz nas. Gospodi je u Beogradu žao što smo se mi složili i što se međusobno ne koljemo, a oni da uživaju.

Narod je sav uz nas a ako se u izborima pojave vlasti ni kandidati ni vile ih iznijeti neće.

Ja i Radić smo se složili ne samo da pomognemo ovim krajevima nego i radi promjene sistema, da u Beogradu nestane Glavnjače i da pomognemo Sraiji, Makedoniji i Staroj Srbiji, koju braću treba oslobođiti od radikalског jarma.

Svi danas koji su upregli u radikalna kola, kao ovdašnji Demokrati i njihovi poslanici, oni će svi jedan po jedan doći k nama i snjima će biti isto što i sa onim popom što je bacao kamen u vodu

neka ispliva na površinu kad se knez povrati u Srbiju, a kasnije prvi dočekao kneza kad se u Srbiju vratio i ako kamen nije isplivao. Tako će svi oni k nama (Radić: ali na gusto siti!) i ako za nami bacaju dravlje i kamenje, govoreći o zajmu kaže da će biti protiv njega ako ne bude po dobrim uvjetima i ako se ne bude uložio u produktivne svrhe i ako se ne bude razdijelio jednak i pravo svim krajevima. Ako se stvori zakon o zajmu to ne znači ništa jer ljudi su garancija i bez da se ima u ruci. Ministarstvo Finansija ne vrijedi nikakove garancije. Tako su oni odredili zakonom gradnju Jad. željeznice pa su joj kasnije promjenili smjer.

Navodi kako je današnja vlada izabrana policijom. Anacionalna i antidržavna, prema izjavama Vel. Župana beogradskog Raića, pisanju kremera te acta subotičke policije koja se čitala na procesu protiv mardarskih špijuna u Beogradu. (U ovom momentu jedan starac iz Zagorja pada u nesvjest!) Njima su preće kuglice. Nama su oni u sjev. Dalmaciji ukrali jedan mandat, ali se to neće više dogoditi i oni će se razbjeglati kao pljeva.

Najbolje bi bilo da S. D. obrazuje vladu i povede slobodne izbore. Tako bi se došlo do pravoga stanja i načina. Kaže da će sad u skupštini prisiliti Vladu da ostavi vlast. Mi smo se svi borili za ovu državu, svi treba da je branimo, ali zato mora i svima jednak u njoj biti. Oni se ljute i kad mi govorimo da je Kajmačkalan naš. Ne smije, brat da služi brata već trebaju obadva jednak biti. Zato treba jedinstvo a S. D. je pravo jedinstvo našega naroda i prava će politika zavladati samo kad uzme ona kormilo Državu u svoje ruke. Naš pokret nije proti naše braće u Srbiji nego protiv cincara u Beogradu, hoćemo da budemo ravnopravna braća i tako da vladamo.

Napominje narodu da sačuva slogu, jer njegova i Radićeva pobjeda je i narodna. Kliče da živi naš ujedinjeni narod i naš ustavni Kralj Nj. Vel. Aleksandar I. Karadorđević.

Silno odobravanje — klicanje — muzika i t. d.

Govor g. Stjepana Radića.

Poslije g. Pribićevića uzima riječ g. Stjepan Radić. Dok Pribićević drži jedan politički programatski govor, g. Radić govor o privrednim pitanjima u vezi sa unutrašnjom i vanjskom politikom.

Svaki voli govoriti o onom što i osjeća, kaže g. Radić. Tako sam i ja kad sam bio u Pragu, govorio o Dalmaciji, o dalmatinskim crven-kapama, lukama, viniima i drugim proizvodima. U Dalmaciji ima 40 hiljada hektolitara vina za prodaju, a to bi nama moglo samo Čehoslovačka kupiti. Zašto mi onda nemamo trg. ugovora sa Čehoslovačkom? Zato, jer te ugovore sklapaju ne Srbijanci, već cincari, koji imaju

tabrike piva u Beogradu. Obuću, odjeću, poljoprivredne sprave, umjetni gnoj na sve to plačamo visoke carine. Za to nas to sve i stoje skupo. To ne valja. Trebalо bi da imamo trg. ugovor sa Čehoslovačkom i da mi njima damo što mi imamo a od njih kupimo što nemamo. U Českoj su mi rekli, da mi od svojega suviška možemo dati dosta, a oni da bi nam dali zajmove i pomoći, i to ako se izvrši u svim krajevima jednak.

Mi imamo naše pilane i t. d. ali trebamo i sprave za gradnju cesta, gospodarske i druge industrije, a glavno za naše polje. Cincari nas nisu opljačkali samo porezom, oni su nam sva tržista zatvorili. Radi svoje male fabrike žrtvuju sve druge interese čak i Šumadije.

Mi ćemo S. D. sve to urediti, možda još sada u maju. Naš proračun mora biti kao u Českoj i moramo otplaćivati dug kao i oni, jer ko plača dug, taj se bogati. Svih dugova (sa letećim) imamo mi oko 100 milijarda, a svega prihoda samo za jednu jedinu trećinu svote koje smo dužni od priliike 30 milijarda dinara. Za te dugove mi u našem proračunu nemamo ništa. Oni za prosvjetu imaju 3 milijarde a mi 700 milijona i još iz iseljeničkog fonda oe 20 miliona, ministar određuje da se dugo troši.

Dakle naš bi program bio: trgovacki ugovori, dugovi i podiganje ratarske industrije.

Sva se privreda sastoji u tome, da se sredstva organiziraju.

Koje kako Dr. Spaho nije dobar ministar za trgovinu i Industriju, on samo u Zagrebu majmuniše radikalima. Dalje kaže da je ova vlast u vječitom karnevalu, ali da će jo doći crni petak.

Govoreć o spoljnoj politici, kaže kako Mussolini traži veze na sve strane i daje obećanje Bugarskoj, Turskoj i drugima, samo da mu puste slobodne ruke u Dalmaciji, ali nitko neće da pristane već ga svi odbijaju. Mussolini štogod radi i snuje uvjek je to za njegovu talijansku Dalmaciju. — Ali to neće biti kaže g. Radić, zato, jer i ja nešto vrijedim. Amerika to posmatra i na se gleda kao na djecu kad se igraju. Tako i liga naroda, a Amerika je učinila jednu veliku stvar i pozvala sve velesile da snjome sklope jedan ugovor, koji ima samo jednu tačku, da rat ne smatraju sredstvom i načinom politike, rat je jedan zločin te da se osnuje jedno vrhovno sudište.

Mussolini to studira, ali se tim više blamira.

Amerika se bori samo onim što narod zanima.

Britanija je danas najveći pionir čovječanstva. Podigla je Indiju, Kanadu, Australiju, uređila Nil i Egipt. — Britanija dala pravo glasa ženama, od 26 milijona glasača ima 14 milijona žena. Tu će sada žene odlučivati i one će učiniti da

pobjedi radnički pacifistički režim. Taj zakon je dao jedan konservativac Baldwin, i ako je bio svijestan da to znači propast njegove strane. Ali on misli samo na narod. Tim zakonom su u Britaniji žene postale glavni faktor u narodu i u stranci.

Tako je u Rusiji. Kad je Litvinov došao u Ženevu i učinio svoj predlog, oni su na njega žalili, kao oni u Beogradu na nas. On je u Ženevi htio tim predlogom spasiti narod i zato mu nitko nije bio protivan ni Benei ni Briand, a Njemačka je bila za to. I o tome će se raspravljati na prvoj sjednici Lige Naroda.

Ako mi Jugoslaveni zajednički istupimo za ostalim slovenskim državama i učinimo carinsku zajednicu, domaći će mo se velikog blagostanja. To će sve u unutrašnjoj i vanjskoj politici uređiti naša S.D. i naša će država zauzeti položaj jedne velevlasti.

U vladu nećemo bez ministarstva finansija. Uči samo u vladu to je parada, a što će na sve parade, dok se u državi krade, završava g. Radić.—

Oduševljeni aplauz i klicanje.

POZIV NA PRETPLATU.

Umoljavamo gg. preplatnike kao i onu gg., kojima smo poslali naš list na ogled, da izvole čim prije poslati pretplatu, ako ju već nisu poslali.

Novi zakon o stanovima.

Ministarskom Savjetu predložen je na raspravu tekst novoga zakona o stanovima koji ima 13 članova. Prema tom projektu prinudno iseljavanje iz stanova onih stanara koji se nisu nagodili do sada a kućevlasnicima odgadja se do 1. maja 1929, kada prestaje svako dodjeljivanje stanova. Zaštite neće uživati oni koji sad plaćaju stanarinu od preko 1000 dinara osim ako u tim stanovima stanuje dvije ili više obitelji. Ovi se zakupci imaju izseliti ako se do prvog maja 1929 ne pogode s kućevlasnicima. Nova namjina određuje se sa 13 puta toliko koliko se plaćalo 1. srpnja 1914. To ne vrijedi za stanove koji ne odgovaraju gradjevinskim i higijenskim propisima tako dugo dok se ne uvede u ispravno stanje. Zabranjuje se pretvaranje stanova u lokale ili poslovnice. Nitko ne može imati dva stana. To bi bile hitne točke novoga stambenog zakona koji je podijeljen ministrima na mišljenje i po kom će se održati specijalna ministarska sjednica. Drži se da ova osnova neće imati bitne izmjene i da će s njom biti i kućevlasnici zadovoljni.

AKCIJA ZA PREHRANU.

Pred svima našim potrebama i pitanjima najpreća nam je danas prehrana. Ovo pitanje nije važno isključivo radi toga da se narod spasi od propasti u samome temelju i privredna snaga našega seljaka, jer ako se narod i iskopa iz nevolje, opet će zapasti u takovo stanje da mu neće moći pomoći ni najbolja godina.

Ova akcija prehrane, da bi postigla svoj efekat morala je biti provedena sa najnužnijom bitnošću. Hrana i novac morali su već biti raspodijeljeni, pa još ako to zakasnji desetak dana, za ovu će se akciju o prehrani morati reći da je potpuno skrabirala. Naročiti zakoni za prehranu, akcije, sastanci, sve to ništa ne koristi. Pomoći je morala biti hitna, jer se samo onda pomaže kad ona stiže u pravo vrijeme.

Ima naroda, koji već sada ne može da obrađuje svoje polje jer je gladan, a oni koji potrebuju nadničarskog rada nemaju gdje da zarađe, bar koliko bi im bilo potrebno da se prehrane do nove ljetine. Oni što su isprodavali svoju zemlju ili svoje blago, radi prehrane, samim tim upropastili su sebe već unapred i ova godina će za njih biti slaba kao i ova prošla, iš u toliko gora što su na taj način smanjili svoj imetak.

Ovo je dobro bilo uočeno i na sastanku predstavnika sjevero-dalmatinskih općina u Šibeniku, pa su zato i uputili sa tog sastanka brzjav ministarstvu Socijalne Politike i gosp. Ministru Finansija u smislu, da pomoći ima da bude hitna i neodloživa.

Ministar Poljoprivrede i Voda gosp. Stanković prigodom svog boravka u Splitu izrazio je bojazan, da bi pomoći u hrani mogla da zakasnji. Sve prilike govore, da će tako zbilia i biti. Da se to pak nebi dogodilo i da se prilike nebi iš više pogorjele potrebito je tražiti izlaza na ma koji način.

Tražiti izlaza, ne znači onet praviti nove planove kao što je to do danas radjeno. Treba uočiti dobro situaciju i onda prema tome i naći taj izlaz.

Mi imamo sada taj novi zakon za pomoći u hrani oskudnjima, i taj je zakon normirao način kako se to imade izvršivati. Stim treba računati, jer inače nebi se moglo raspolagati sa onih 8.000.000 dinara koji su u tu svrhu opredijeljeni.

Cinjenice su još da nema ni hrane ni novaca i stanje u narodu da postaje sve to ozbiljnije.

Ono malo brane što je stiglo sa strane Crvenog Krsta, cijena po kojoj je kupljena uračunata sa troškovima prevoza, manjak, u mnogim slučajevima i slaba vrsta pokvašeni kukuruz i t. d. sve nam to daje jedan jasan putokaz i način koga bi se morali držati.

Po raznim mjestima i varošima

imade trgovaca koji raspolažu sa izvjesnim količinama hrane, a ima čak i nekih mesta, koja bi mogla jedna drugima dodati u slučaju da u nekim mjestima toga nemaju.

Najbolje bi zato bilo, da ministarstvo Socijalne Politike posalje novac odmah, da se potrebiti kukuruz barem kupi na mjestu, ondje gdje ga ima.

Kad bi se ovo učinilo, uvjereni smo da u tome niko nebi bio na šteti. Narod bi primio kukuruz odmah, potpunu količinu i dobru vrstu, a cijena kad bi se uzeo u obzir manjak i sve one štete što su se dogodile u današnjoj razdiobi, te troškovi prevoza, nebi bila viša ni za dlaku od onoga što košta kukuruz, koji se za ove krajeve dobija iz daljega.

Ona druga 4 milijona što su zakonom opredijeljena da se ulože u javne radnje, neka se odmah daju da se radovi otpočnu. Tako bi narod sam došao odmah do sredstava i načina da se prehrani. Inače od akcije za prehranu ostaće samo jedna pjesma.

Zakon o nošenju oružja.

Prema ovome zakonu, koji ćemo doskoru donjeti u cijelini, a koji je nedavno primljen po Narodnoj Skupštini bit će dozvoljeno držanje lovačkih pušaka onda tako zvanih ostraguša i kremenjača, koje nisu upotreni u vojski. Zato će trebati ne samo prijava na sresko pugavarstvo i velikog župana kao do sada, nego samo na prvu državnu ili općinsku vlast. Isto tako ne će za ostalo dopušteno oružje biti potrebna naročita dozvola sreskog velikog župana, nego samo sreskog pugavarstva ili policijske vlasti. Oružni će listovi imati trajnu vrijednost, jer će se samo jednom platiti taksa. Oružni listovi glasit će na prijavljenu ličnost, ali će oružje moći upotrebljavati i ostali članovi porodice, koji imaju kvalifikacije za nošenje oružja (da su samostalni da su punoljetni itd.) Stari oružni listovi će se bez ikakovih daljnih naplata zamijeniti s novim. Oružni listovi izmijenit će se u roku od tri mjeseca. Vojničke puške koje su do sada pojedinci upotrebljavali u ratovima za oslobodjenje i ujedinjenje našega naroda, smarat će se kao porodične puške i ne će se oduzimati. Kazne su mnogo blaže nego li u dosadašnjim zakonima i izriat će se brže.

GRAND HOTEL „KRKA“ - ŠIBENIK

Na obali na najljepšem gradskom predjelu potpuno obnovljen.
Prvorazredan Restaurant i Kavana
Cijene umjerene. Preporuča se
Marko Jakovljević, vlasnik.

Gradivo poduzeće
Nikola J. Ronac
Šibenik

GRADSKA KRONIKA

Konferencija privrednika u Zagrebu. U subotu na večer otputovali su na konferenciju privrednika u Zagreb u ime naše Općine gg. Dr. Vice Iljadica i savjetnik Ante Biažević a u ime Udruženja Trgovaca i Industrijalaca g. Vladimir Kulić.

Lične vijesti. U nedjelju boravio je u našem gradu g. Dr. Ivan Krajač min. n. r. Prosljedio je za Split.

Izletnici bečke „Uranie“. Na Uskrs stigla je u naš grad na povratak iz Splita parobromom „Split“ oko 40 uglednih Bečanka i Bečana, članova bečke „Uranie“, pod vodstvom direktora našeg turističkog biroa u Beču g. Katnika. Gosti su odsjeli u Grand Hotel „Krka“. U našem su gradu proboravili 2 dana te su zato vrijeme poduzeli izlet na slapove „Krke“, kupalište „Jadriju“ i Žlarin. Slikovitost grada kao i naše okolice učinile su na goste najljepši dojam, te naročito ističu lijepu predusretljivost, kojom ih je naš grad primio. Mnogo su se interesovali za našu narodnu nošnju a naročito su im se svidjele naše crvene kape od kojih je svaki po koju ponio za uspomenu. Ugledni gosti puni oduševljenja otputovali su sinoćnjim brzim vozom direktno za Beč.

Ispiti ospozobljenja za osnovne škole pri učiteljskoj školi u Šibeniku započet će dne 1. maja u 8 sati prije podne. Propisno biljegovane molbe treba uputiti ispitnom povjereništvu za osnovne škole pri učiteljskoj školi u Šibeniku preko sreskog školskog nadzorništva najdalje do 26. aprila, i priložiti: a) Kratak opis života b) Preglednicu o službi c) Svjedodžbu zrelosti učit. škole u ovjerovljenom prepisu d) Odluke imenovanja i premještaja u ovjer. prepisu.

Svečanost u Docu. Danas se u našem Docu slavi sv. Križ. Dolac kao i svake, tako i ove godine ima svečani izgled. Zastave, zelenilo i mnoštvo svijeta podaje ovom našem dijelu grada naročitu živost i sajamsko veselje. U predvečerje svečanosti bio je priređen i tradicionalni vatromet.

Svečana instalacija novog kanonika. Jučer je u katedrali bila izvršena svečana instalacija novog kanonika preč. Don Iva Katačinića. Čestitamo!

Na željezničkoj stanici. - Nastupila su lijepa vremena, koja će dozvoliti strancima iz cijele naše domovine kao i iz inostranstva da posjete naše primorje. Isti će se zadržavati po cijelom Jadranu paće lijepi broj ostati i kod nas u Šibeniku. Lijepi broj stranaca će doputovati po moru ladjama, dok

će drugi stići k nama ličkom prugom. Oni, koji budu doputovali morem, uživat će gledajući prirodu ukrašenu zelenilom svake vrsti, dok oni, koji budu doputovali željeznicom u čemu će uživati? Zar u tome što je cijela okolica željezničke stanice pusta a bivši ukrasni vrtovi, obrasli trnjem i divljim korovom? Čovjek kad to pogleda umišlja se da tu ne žive ljudi kulturni, koji dolaze u dodir sa cijelim svijetom. Cvjetnjak sa vodoskokom i umjetnim ribnjakom sa zlatnim ribicama uništen je. Primjećujemo da će nas stranci prosuditi po onome što vide. Obraćamo pažnju nadležnim u pogledu vrtova na željezničkoj stanici, da se isti dovinu do one visine, kakvi su prošlih godina bili, jer ne želimo, da nas stranci nazivaju kojekakovim imenima i nazivima, koji nam ne pripadaju.

Čitulja. U subotu, 7. ov. mj. u 5 sati poslije podne bio je sjajan sprovod **Marije Čelar**, maturantkinje mjesne Učiteljske Škole. Učestvovali su svi učenici i učenice, čio Nastavnički Zbor, načelnik općine g. Škarica, predstavnici mjesnih škola i društava i mnoštvo svijeta. U ime drugarica oprostila se s pokojnicom gđica N. Kersnić, a u ime zavoda g. prof. M. Ležaić s vrlo dirljivim govorima. Bilo je opće saučešće u gradu, jer je pokojnica bila vrlo talentovana i iz ugledne seljačke porodice u mjestu.

Iz Udruženja Trgovaca, Industrijalaca i Obrtnika.

Ispitna komisija za građevinske Obrte. Pri Građevinskoj Direkciji u Dubrovniku održaće se ispit za proljetni rok, koji će početi 24. aprila o. g.

Molbe, redovito taksirane sa propisanim dokazima, o svršenim naucima i praktičnom radu, treba prikazati tri sedmice prije početka ispita. Pobliže upute kod gornjeg udruženja.

Obrt prodaje automobil. Prema naređenju Velikog Župana, Split, 9. ožujka 1928. br. 776/28., vlasnici autogaraža ili automehaničkih radiona, ako hoće da prodavaju automobile, imaju taj obrt prijaviti posebnom prijavom obrtnoj vlasti, jer prodaju automobil je poseban obrt, koji ne spada u poslove autogaraže ili automehaničke radione.

Nabavljačke zadruge drvavnih službenika. Prema obavijesti Trg. Obrt. Komore u Splitu, Ministarstvo Trg. i Ind., aktom 23. ožujka 28. br. 6020/III., saopštava nam da je povodom učestalih žalbi, da nabavljačke zadruge drž. služb. u vršenju svojih poslova proširavaju svoj rad i na nečlanove, to je ministarstvo skrenulo na to pažnju Generalnoj Direkciji poreza Min. Fin. i tražilo, da se takove zadru-

ge oporezuju kao druga privredna poduzeća.

Međunarodna izložba u Budimpešti. Od 28. tek. do 7. maja o. g. održaće se u Budimpešti velika međunarodna izložba, na kojoj će biti u naročitom paviljonu zastupana i naša država u svim važnijim granama privrede.

Promet stranaca. 7., 8. i 9. ov. mj. stiglo je ukupno u naš grad 47 stranaca od kojih 38 iz naše države, a 9 iz inostranstva.

Javna zahvala.

Prigodom smrti naše nezaboravne Marije, učenice IV. razreda Učit. škole u Šibeniku, zahvaljujemo svima onima, koji su dali izraza saučešća prama nesretnoj pokojnici i našoj duboko ožalošćenoj obitejji. Posebno zahvaljujemo gosp. Dr. Dragomiru Montani, koji ju je nastojao spasiti od smrti te joj je do posljednjeg časa ukazivao svoju liječničku pomoć. Isto tako toplo zahvaljujemo gosp. dir. Bellottiju skupa s cijelim profesorskim zborom Učit. škole u Šibeniku, pokojničinim kolegicama i kolegama, znancima i cijelokupnom mnogobrojnom građanstvu, koji su je iziskrenog saučešća otpratili na vječno otpočivalište. Našu osobitu i trajnu harnost iskažujemo i prijateljima, koji su joj svojim pjevanjem odali posljednju počast, te gđici Kersnić i g. prof. Ležajiću, koji su onako iskreno i ganutljivo držali nadgrobni govor. Svima spomenutima zahvaljujemo mnogo, mnogo više nego se može riječima izraziti.

Šibenik, 8. aprila 1928.

Obitelj Luke i Ivana Čelara.

DO ISI.

Preko, 7/4 1928.

Vijesti iz Zadra.

Novi federalni komesar fašista u Zadru Avenanti hoće da se iskaže sposobnjim od odbačenog Dr. Mandala, pak je nakanio, da, što nije u dva i dva četiri, potalijanči najtalijanski grad Italije Zadar. U tu svrhu pozvao je sve faštiste i gradjane takodjer, da promjene svoja prezimena. Svi dočeci na ić-mićići moraju po zapovjedi Avenantia izčeznuti, a osim toga zadarski trgovci ne će smjeti prodavati odijela i drugu robu nudjajući je na prodaju u našem jeziku, već samo u talijanskem; zubar će smjeti vaditi Zubove (htio sam napisati talijanske Zubove!) i sa pacijentima govoriti samo talijanski; proglašuje se izdajicama svi gradjani, koji kupujući kokoši budu govorili u našem jeziku. Do sada se je prvi prijavio za promjenu prezimena g. Božo Krekić, koji je pri novom krštenju dobio ime i prezime: Dottor Natale Girella.

Čuvar našeg Jadrana.

GRADSKA ŠTEDIONICA U ŠIBENIKU

račun uz najpovoljniju kamatu. Ispostavlja akreditive i obavlja sve bankovne tranzakcije.

Povjeravajte Vaše prištednje štedionici, jer za sve obaveze ove gradske institucije jamči općina Šibenik čitavom svojom imovinom.

Šibenska Okružna Banka d. d. ŠIBENIK

prima uloške na štedne knjižice i tekući račun uz najpovoljnije ukamčivanje te obavlja sve bankovne poslove tačno i kulantno.

Telefon broj 68.

Brz. naslov: KRUGOBANKA

Oglas.

OPĆINE ŠIBENIK

Br. 2691. Šibenik, dne 24/3 1928.

Raspis natječaja

Spram zaključka Općinske Uprave u Šibeniku, prihvaćena u sjednici 14. ožujka 1928., raspisuje se natječaj na mjesto općinskog tajnika pri ovoj Općini.

Općinskom tajniku priznat će se prinadležnosti prama dogovoru.

Onaj, koji postigne raspisano mjesto, biti će primljen u službu u privremenom svojstvu za godinu dana, nakon kojega će roka moći da postigne stalnost, ako bude zadovoljavao.

Natjecatelji moraju svojim molbama da prilože:

1. Krštenicu;
2. Svjedodžbu pripadnosti, da je podanik Kraljevine S. H. S.;
3. Isprave o eventualno dosad obavljenoj službi;
4. Naukovne svjedodžbe;
5. Svjedodžbu o sposobnosti u dotičnom zvanju;
6. Liječničku svjedodžbu o fizičnoj sposobnosti;
7. Dokaz o potpunom poznавanju srpsko-hrvatskog, a po mogućnosti i kojeg drugog od važnijih jezika.

Za mjesto tajnika prednost će imati natjecatelji sa pravnim naučima, a osobito oni sa administrativnom praksom.

Od natjecatelja se traži, da nijesu prekoračili 40. godinu života.

Rok ovome natječaju traje do 1. maja 1928.

Molbe se imaju upraviti Općinskoj upravi i moraju biti snabdjevene propisnim taksenim markama.

Od Općinskog Upraviteljstva:

Načelnik:

Dane Skarica

Prisjednik:
Dr. M. Kožul.

Preuzima uloške na knjižice i tekući

„TRANSOCEANIK“

Jugoslavensko D. D. za Putovanja i Prevoze

ZAGREB

Glavno zastupstvo za Jugoslaviju društava :

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

GENOVA

Sitmar-Linijsa, Genova - Lloyd Triestino, Trst - Dubrovačka Parobrodarska Ploviljba, Dubrovnik - The Dollar Steamship Line, S. Francisco - S. Marco, Venezia

VOZNI RED.

Sjeverna Amerika :

S/S „DUILIO“	11. aprila	21. aprila
S/S „COLOMBO“	22. "	5. maja
S/S „ROMA“	1. maja	11. "
S/S „DUILIO“	15. "	25. "

Južna Amerika :

S/S „AMERICA“	12. aprila	3. maja
S/S „GIULIO CESARE“	3. maja	18. "
S/S „DUCA D' AOSTA“	9. "	28. "
M/S „AUGUSTUS“	17. "	31. "

Srednja Amerika i Južni Pacifik preko Panamskog kanala :

Luke ticanja :

M/S „VIRGILIO“	26. aprila	Callao, Mollendo, Arica, Iquique, Antofagasta i Valparaiso.
M/S „ORAZIO“	31. maja	

Australija :

S/S „CITTA DI GENOVA“	14. maja	Fremantle, Adelaide, Melbourne, Sydney i Brisbane.
-----------------------	----------	--

Zastupstva u svim većim gradovima. Za Sjev. Dalm. obratiti se na tvrtku

LUŠIĆ I DRUG - ŠIBENIK

Sve obavijesti i uputstva bezplatno.

Poslovica za promet nekretnina

A. Blažević

Tko želi kupiti ili prodati
kuća ili zemalja, nek se obrati
na poslovcu I. kat lijevo

Ulica Kralja Tomislava broj 129.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Centrala LJUBLJANA
Podružnica ŠIBENIK

Dionička glavnica i reserve
preko Din. 60.000.000.—

Ukamaće i prima uloške
na uložne knjižice i tekući
račun najpovoljnije.